

Rohozenský zpravodaj 3/2009

Vydává OÚ Rohozná u Poličky • Povoleno MK pod č. E 18033 • <http://www.rohozna.cz> • Vyšlo v září 2009

Dali jsme jim důvěru:

pan Radek Kříž

Jeho spolupráce s obcí, starostou a zastupitelstvem započala jaksi sama od sebe. Byla dána i rodinou profesí: elektrikář. Odtud již byl jen krůček k myšlence kandidovat do obecního zastupitelstva. A i když byl ve „funkci“ nováček, zkušenosti měl jako málokdo jiný.

○ Tak jak to je s tou elektrikou?

Ten nejlepší výraz, který by charakterizoval to, co je v kompetenci obce, by asi byl: složitě. Přitom jde jednak o samotnou technickou stránku věci a za druhé o finance. Finance k tomu, abychom měli na investice, které by do budoucna jiné finance ušetřily. Vezměme takovou školu. Zabudováním spotřebičů na úrovni, třeba osvětlení, dává možnost ušetřit na příkonu, na spotřebovaném proudu a pochopitelně i na sazbě za jističe, které je možné nahradit slabšími.

○ To, čeho si všímá většina lidí, je pouliční osvětlení...

Ano, těch světel je v Rohozné kolem 128 a ve své většině osvětlení pochází ze 60tých let minulého století. Dál už následovaly jen úpravy a opravy, kterých přibývalo, jak systém stárl. I v tomto případě byla cestou k úsporám výměna osvětlovacích prvků, která jen v letošním roce přinesla úsporu na 3 000 kW. A tu už jsou nějaké peníze! Úspory přináší také doplnění současných hodin o fotobuňku, která reaguje bezprostředně na požadavky po osvětlení. Stačí ušetřit půlhodinu denně a při více jak stovce světel je to významný výsledek! Jistě, zbrusu nový systém by byl ještě lepší, ale kde na něj vzít? Peněz je třeba na tolik úkolů...

○ Jako člen stavební komise jistě máte i své představy o budoucnosti obce...

Jistě, mám, a dá se to říct jednoduše. Abychom mohli chodit po pevných cestách i v těch nejmenších bočních uličkách! Obec pak k něčemu vypadá, hned působí lepším dojmem!

○ Jenže tento program zatím jaksi nejde!

Jde, ale dost pomalu. Jako všechno, je to otázka peněz. Přesto myslím, že do takových pěti let by mohlo být hotovo. I když už bude mít zastupitelstvo třeba jiné

složení, tento úkol by měl být prioritou stále!

○ Máte dvě děti. Dělá obec něco pro děti a mládež?

Nemohu a nechtěl bych se vyjadřovat k problémům, které motají hlavu odborníkům, vždycky jsou odrazem doby a taky předmětem kritiky. Takže to zkusím jinak. Dcera je starší a má své starosti „dospívající“ slečny. Mladší syn je předškolák, který se už nemohl dočkat, kdy zase půjde do školky za kamarády. Teď navíc máme jedno z nejhezčích dětských hřišť v okolí a to je rozhodně dobré. Když jezdím po světě, hřišť si všímám, a tak to můžu tvrdit. Podobné nemají Svitavy... Bylo víc peněz, a je to, myslím, investice, která se vyplatí. Je na nás, jak se o ně budeme starat. Neničme si to, co jsme za draho pořídili – nejde asi o dospělé, především o výrostky, o ty mladší... Nadbytek energie mohou přece vyplývat jinak, než darebáctvím... Na hřišti, doma...

Debatu pokračovala a nebylo málo témat, které zahrnula. Opravit „sokolovnu“, i ta slouží všem a patří v jistém slova smyslu k reprezentačním budovám obce. Uskutečnit přestavbu horní školy, kterou na nějaký čas omezil přísun financí zablokovaný díky povodním. Potok a voda v něm,

regulace... Od tématu k tématu. Toto je v naší kompetenci, do tohoto nemůžeme, je to soukromé, a naopak, tento problém by měl řešit stát. Na jednom jsme se shodli, zastupitelstvo pracuje 3 roky a za své výsledky se nemusí stydět!

Miloš Král

Dotaci vzala voda

V minulém zpravodaji SK Rohozná uvedl informaci o získání dotace na výstavbu víceúčelového hřiště v prostorách stadionu. Zhruba 14 dnů po vydání této informace jsme obdrželi rozhodnutí MŠMT, že ačkoli dotace byla přiznána, z důvodů krácení státního rozpočtu nebude tato akce finančně pokryta a peníze nebudou poskytnuty.

Nové hřiště otevřeno!

V sobotu 5. srpna odpoledne bylo v obci slavnostně otevřeno nové dětské hřiště, vybudované v areálu zahrady u mateřské a základní školy. Hřiště bylo pořízeno nákladem 292 000 Kč, z toho 200 000 Kč činila dotace Ministerstva pro místní rozvoj. Ke spolupráci na přípravě projektu a žádosti o poskytnutí dotace vyzval starosta učitelky mateřské a základní školy a také některé maminky. Jejich příspěvky, obrázky a náměty byly do žádosti zapracovány a díky vzájemné spolupráci bylo dětem předáno právě eldorádo. Ty, které se zahájení zúčastnily, dostaly od obecního úřadu sladkosti, balóny a dále stavebnice, puzzle a další hry, věnované firmou Ravensburger Polička. Jiné drobné ceny mohly děti získat při různých soutěžích a hrách, které pro ně zastupitelé obce připravili. Velmi využívanou atrakcí byla trampolína, která není součástí hracích prvků na hřišti, ale byla pro toto odpoledne zapůjčena. Vydařené odpoledne navštívilo přes 90 rodičů s dětmi.

(Redakce)

Slavnostní otevření dětského hřiště

Vysoce kvalifikovaně přispěla k historii naší obce paní R. Stejskalová:

Z dějin obce: Příjmení v Rohozné

V létě se mi dostala do rukou útlá knížka „Cesty ke Svojanovu“ a jednu z informací, které zde autor uvádí, musím opravit.

Nejen v tomto případě jsem se setkala s tím, že příjmení Báča je odvozeno ze slova „bača“, tedy pastýř. Tak tomu ale není! Pastýři ovcí a drobného dobytka byli na Svojanovském a Bělském panství v 17. a 18. století např. Pospíšilovi, Králíčkovi, Pecinovi, Turečkovi a jistě i jiní. Chodili si navzájem za kmotry, ale pan farář psal do matriky často jen jména křestní, a tak znám příjmení pouze některých z nich. (Roku 1651 je v R... jmenována např. pastejka Mandalina, pozn. Red.)

Abych ale vysvětlila proč tomu tak není. Dlouho jsem hledala našeho předka Václava Báču, narozeného kolem roku 1710, šafáře ze zámku. Při tomto hledání jsem se musela vrátit daleko do minulosti. Až tak daleko, abych nakonec zjistila, že hledaný Václav Báča je vlastně Václav Bačovský, který na stará kolena žil ve Starém Svojanově „u Říhů“. Právě ta zájmena jmen (Bačovský = Báča) mne dovedla k zjištění, že Báča není pastýř ani bača.

Původ příjmení Bačovský vychází, stejně jako jiná příjmení tohoto typu, z místa,

odkud dotyčný pocházel. V tomto případě z vesnice Bačov, dnes součásti Boskovic. Poddané odtud přivedli na své panství Svojanovští z Boskovic asi v 16. století. (Také Moravec či Vendolský, pozn. Red.)

Poprvé je příjmení Bačovský zapsáno v rychtářské knize městyse Svojanova „v neděli v den svatých Filipka a Jakuba léta 1605“, kdy byl psán zápis na Brikciho Brychtu, šafáře podměstského, který se dopustil cizoložství. Proto se za něj museli zaručit penězi a svým majetkem nejen svojanovští, ale i rohoznští poddaní. Ve Starém Svojanově byl jedním z rukojmích Řehoř Bačovský. Znovu je jako rukojmí veden v roce 1609, kdy měl stejný problém Jan, kovář z městečka. Potom, až do roku 1670, tedy do založení matriky, není možné toto příjmení nikde zjistit. To platí o seznamu poddaných z roku 1651 pro panství Svojanovské a Bysterské – žádný Bačovský tu zapsán není! Seznam vyhotovil pan Karel Záruba a mnoho poddaných je v něm zapsáno pouze křestním jménem. I do matriky pan farář v té době píše v mnoha případech pouze křestní jméno spolu se jménem po otci – Jan Jakubů, Jan Michalů, atd. V rodě Bačovských byla klíčová křestní jména Řehoř a Petr a to jak v Rohozné, tak ve Starém Svojanově. V obou obcích dodnes najdeme Říhovi (Řehoř = Říha), na Podměstí Petrovi, až na to, že v Rohozné jeden rod Říhů pokračuje příjmením Pala.

Příjmení Báča poprvé použil pan farář v matrice 9. února 1723, když zapisoval nemanželské děti Mariany, dcery Jakuba z kopce a podruhé 18. 1. 1728, když se ženil Jakubův syn Martin: „Martin Báča, syn

zemřelého Jakuba Báči si bere Veroniku, dceru Matěje Svojanovského z Rohozné“. Děti tohoto Martina a Veroniky zapisoval pan farář zase pod příjmením Bačovský. Aby informace o sourozencích Marianě a Martinovi byla úplná, je třeba dodat, že jejich otec Jakub je v matrice psaný jako Jakub Říha, jindy jako Jakub z kopce. Po tomto datu je už jméno Báča časté, i když se nečekaně střídají v jedné rodině děti s příjmením Báča a Bačovský.

Snad nejvíce světla do zamotaného případu vnesl zápis pana faráře Norberta Čapka, který si ve věcech musel také udělat jasno, když se v roce 1753 (20. ledna) ženil Jiří Hromádka, syn zemřelého Jiřího Hromádky z Rohozné a bral si Veroniku, vlastní dceru Václava Báči, šafáře. Byli totiž příbuzní. Přepis latinského zápisu vypadá následovně:

Petr Bačovský (*1613) jako společný předek			
praděd	Jan (*1639)	sourozenci	prabába Anna
děd	Jan (*1679)		bába Kateřina
otec	Václav Báča (*1709 ?)	otec	Jiří Hromádka (*1689)
nevěsta	Veronika *3. 2. 1732	ženich	Jiří Hromádka *7. 4. 1733

Vraťme se k Václavu Báčovi. Byl nejmladším synem Jana Bačovského ze St. Svojanova a po svatbě s Kateřinou Moravcovou žil v Rohozné, dále jako šafář na zámeckém dvoře a nakonec ve statku u Říhů, odkud, jak myslím, pocházel. V roce 1776 byl jistý Václav (Báča) ve farní knize zapsán jako Bačovský. Jeho nejstarší syn Josef zůstal v Rohozné a žil dál v usedlosti č. p. 42 a je zapsán jako Bačovský. Jeho další syn Martin zdědil statek u Říhů ve St. Svojanově a jeho potomci byli Báčovi, syn Jan se oženil na dvůr „Na skale“ a jeho potomci jsou také Báčovi. Dodejme jen, že ve jménech a příjmeních udělala pořádek Marie Terezie a každému zůstalo to příjmení, pod kterým byl poprvé zapsán do matriky.

**Růžena Stejskalová,
kronikářka Svojanova**

NEBOJTE SE INTERNETU

Že to nemáte doma? Že se bojíte? To nic!

Po dobu půjčovních hodin (každé pondělí a pátek od 15.³⁰ do 17.³⁰ hodin) je k dispozici pro návštěvníky místní knihovny (v budově dolní školy), kteří jsou evidováni v seznamu čtenářů, přístup na internet zdarma! Nainstalovány jsou zde tři počítače a roční poplatek činí 20 Kč.

I zájemci o knihy si přijdou na své. Knižní fond je pravidelně dvakrát ročně doplňován z meziknihovnických výpůjčnických fondů, a dokáže uspokojit i náročné čtenáře.

F. B.

Ani o prázdninách se život ve farnosti nezastavil.

Ve dnech 19. – 24. července 2009 se pod záštitou farního úřadu Svojanov uskutečnil na faře v Gruně u Moravské Třebové tábor pro děti od 1. do 5. ročníku základní školy. Tábora se zúčastnilo 27 dětí, mezi jinými také dvě děti z Rohozné. Letošní celotáborová hra nesla název „Svatý Pavel“ a jejím cílem bylo přiblížit dětem život a poslání tohoto velkého světce.

Dne 26. července se konala tradiční pouť ke sv. Marii Magdalské na místě bývalého kláštera v Hlásnici.

V našem kostele sv. Erasima je poutní neděle 13. září, kdy si připomínáme slavnost narození Panny Marie. K tomuto datu byl výrazně zveleben místní hřbitov vydlážděním významných cest novou dlažbou a opravou centrálního kříže. Věříme, že to udělalo radost nejen věřícím, ale všem rohozeňákům i těm, kdo sem zajedou položit květiny na hroby svých předků. Za to patří i naše poděkování obecnímu zastupitelstvu, které na tuto akci uvolnilo potřebné finanční prostředky. Zaplať Pán Bůh.

Za rohozeňské farníky

Jan Tomáš

Zvelebování našeho hřbitova

I když se léto obešlo bez ohně, 27. června zasahovala jednotka požární ochrany u autobusové zastávky u dolní školy, kde při přívalovém dešti došlo k ucpání potoka. To se podařilo za pomoci techniky odstranit a tím se zamezilo dalšímu rozlévání vody.

Dne 4. července 2009 se uskutečnilo avizované cvičení u horní školy. Poplach byl vyhlášen v 16.²³, zásahová jednotka dorazila k horní škole v 16.²⁷, kde byl simulován požár. Vzhledem k uzavření budovy byl zásah proveden oknem a byly použity dýchací přístroje. Figurant byl vynesena z budovy v 16.³², následovaly nádoby s propan-butanem, které byly ochlazovány na prostranství před školou za potokem.

Po skončení zásahu u horní školy se hosté a členové sboru přemístili na parket U Háje. S výjimkou sboru z Vítějství se jako hosté zúčastnily sbory z celého okrsku. Na nástupu všech družstev promluvil bratr Vilém Škaroupka, starosta okrsku, který krátce zhodnotil průběh cvičení a poděkoval všem

za účast. Po skončení cvičení se konala taneční zábava.

Sezóna tanečních zábav skončila 15. srpna, kdy hrála skupina Eminence Rock. Žádná taneční zábava se neobejde bez většího hluku, ani to jinak nejde. Většina lidí, kteří v okolí bydlí, ví, že zábavy nejsou pravidelně každou sobotu, ale maximálně jen šestkrát do roka a dovede se s tím vyrovnat. Zábavy patřily a patří ke koloritu českého venkova a v současné době jsou jednou z mála kulturních akcí pro mládež, kterých na venkově stále ubývá. O to více nás mrzí, že na něčí popud provedla Krajská hygienická stanice, pracoviště Svitavy, měření hluku a zahájila s SDH správní řízení. Podle výsledků tohoto řízení pak rozhodneme, jak budeme v této činnosti dále pokračovat.

Byly dokončeny webové stránky sboru <http://sdhrohzna.wz.cz>, které o činnosti sboru průběžně informují.

Za SDH Rohozná

Jan Tomáš

Cvičení se vydařilo

Jednou větou...

● Svoz nebezpečného odpadu se uskutečnil v úterý 22. září 2009.

● Připomínáme občanům, že veškeré vyřazené elektrospotřebiče (lednice, televize, rádia, mikrovlnné trouby, žehličky, pračky atd.) mohou během celého roku odevzdávat po dohodě na telefonu 461 595 176 na určené místo v obci (bývalá knihovna).

● Ke konci srpna byla ukončena 1. etapa výstavby chodníku na hřbitově – celkové náklady činily 200 000 Kč, z toho získaná dotace činila polovinu. Dále zde pokračuje rekonstrukce kříže.

● V měsíci srpnu, a poprvé ve své funkci, oddal starosta naší obce manželský pár z Rohozné. Obřad proběhl za přítomnosti matrikářky z MěÚ Svitavy na netradičním místě mimo budovu Obecního úřadu, na zahradě rodinného domu snoubenců.

● V letošním roce se již nepodaří provést plánovanou rekonstrukci a dostavbu vodovodního řadu na horním konci obce, příčinou je zdržení při vydání stavebního povolení.

● V červenci musela být vyměněna dvě uzavírací šoupata v armaturní komoře vodojemu. Příčinou byla jejich netěsnost.

● Trápí nás, že někteří z Vás stále nepochopili, že kontejner u hřbitova slouží pouze na odpad ze hřbitova, nikoli z Vašich zahrádek a domácností. Stejný problém je i s kontejnerem v Manově Lhotě. Díky tomu zbytečně vynakládáme za svoz odpadu více z obecních peněz! Pokud nevíte, kam se který odpad ukládá, obraťte se na OÚ, kde Vám rádi poradí.

● Během prázdnin jsme opravili přívod vody do budovy hasičské zbrojnice a provedli nový rozvod vody na sociálním zařízení.

(Redakce)

Sportu zdar a fotbalu zvlášť!

Po krátké letní pauze, kdy se naši fotbalisté připravovali na nový soutěžní ročník 2009/2010 (bohužel připravené turnaje zhatilo počasí), bylo podzimní kolo zahájeno již 8. srpna 2009.

Dorostenci s novým trenérem Miroslavem Moravcem odehráli 5 utkání. Z toho 3 x vyhráli (Linhartice, Chornice a Hradec nad Svitavou); 2 x prohráli (Vendolí a Pomezí), takže dosavadní zisk je 9 bodů.

Muži hráli 4 utkání. V Opatovci vyhráli, doma remizovali s Chornicemi a dvakrát utrpěli porážku (v Hradci nad Svitavou a doma s „B“ mužstvem Litomyšle). Dosavadní zisk: 4 body.

Žáci svoji soutěž zahájují 12. září turnajem v Borové. **F. Báča**

Rozlosování soutěží OFS – podzim 2009

So	8. 8.	Dorost	1. kolo	14, ⁰⁰ h.	Vendolí	Rohozná
		Muži	1. kolo	17, ⁰⁰ h.	Opatovec	Rohozná
So	15. 8.	Dorost	2. kolo	14, ³⁰ h.	Rohozná	Linhartice
		Muži	2. kolo	17, ⁰⁰ h.	Rohozná	Chornice
So	22. 8.	Muži	3. kolo	17, ⁰⁰ h.	Hradec n. Svit.	Rohozná
Ne	23. 8.	Dorost	3. kolo	14, ⁴⁵ h.	Pomezí	Rohozná
So	29. 8.	Dorost	4. kolo	14, ³⁰ h.	Rohozná	Chornice
		Muži	4. kolo	17, ⁰⁰ h.	Rohozná	Litomyšl „B“
So	5. 9.	Dorost	5. kolo	14, ¹⁵ h.	Hradec n. Svit.	Rohozná
		Muži	5. kolo	16, ³⁰ h.	volno	
Čt	10. 9.	Muži	14. kolo	17, ⁰⁰ h.	Trstěnice	Rohozná
So	12. 9.	Dorost	6. kolo	14, ⁰⁰ h.	Rohozná	Třebořov
		Žáci		9, ⁰⁰ h.	Turnaj v Borové - 5 + 1	
Ne	13. 9.	Muži	6. kolo	16, ³⁰ h.	Janov „B“	Rohozná
So	19. 9.	Muži	7. kolo	16, ⁰⁰ h.	Rohozná	Boršov
		Žáci		10, ⁰⁰ h.	Turnaj v Křenově	
Ne	20. 9.	Dorost	7. kolo	13, ⁰⁰ h.	Jaroměřice	Rohozná
So	26. 9.	Dorost	8. kolo	13, ¹⁵ h.	Kunčina	Rohozná
Ne	27. 9.	Žáci		10, ⁰⁰ h.	Turnaj v Janově	
		Muži	8. kolo	15, ³⁰ h.	Měst. Trnávka	Rohozná
So	3. 10.	Dorost	9. kolo	13, ⁰⁰ h.	Rohozná	Boršov
		Muži	9. kolo	15, ³⁰ h.	Rohozná	M. Třebová „C“
Ne	4. 10.	Žáci		10, ⁰⁰ h.	Turnaj v Rohozné	
So	10. 10.	Dorost	10. kolo	12, ³⁰ h.	Cerekvice	Rohozná
		Muži	10. kolo	15, ³⁰ h.	Křenov	Rohozná
So	17. 10.	Dorost	11. kolo	12, ³⁰ h.	Rohozná	Sebranice
		Muži	11. kolo	15, ⁰⁰ h.	Rohozná	Koclířov
So	24. 10.	Dorost	12. kolo	11, ³⁰ h.	Radiměř	Rohozná
		Muži	12. kolo	14, ³⁰ h.	Jedlová	Rohozná
St	28. 10.	Muži	15. kolo	14, ³⁰ h.	Rohozná	Linhartice
So	1. 11.	Dorost	13. kolo	11, ³⁰ h.	Rohozná	Staré Město
		Muži	13. kolo	14, ⁰⁰ h.	Rohozná	Staré Město

Putování po lesích města Poličky

Na podzim jsou prý lesy nejkrásnější. Hříbí barvami, ubýlo protivného hmyzu a houby rostou daleko do zámrazu. Lesní prostředí se v posledních letech stává stále častěji místem relaxace, turistického vyžití a často i sebevzdělání. Les není chápán pouze jako „továrna na dřevo“, ale podporovány jsou i ostatní, mimo-produkční funkce lesa.

Město Polička se může pyšnit opravdu rozsáhlým lesním majetkem, který svou rozlohou sahá od Žďárských vrchů po někdejší zemské hranici s Moravou na straně nad údolím přítoků Svitavy. Členitý terén, rozmanitá druhová skladba porostů, udržovaná síť lesních cest, zajímavé kulturní a přírodní památky – to vše lze v lesích najít.

V říjnu loňského roku byla v lesních porostech města Poličky zřízena desítky informačních tabulí upírajících pozornost na les. Cílem projektu „Posílení rekreační funkce lesů a usměrňování turistiky v lesích města Poličky“ je ukázat návštěvníkům lesa přírodně i kulturně hodnotná místa, seznámit je s problematikou vlastního lesnického hospodaření a s funkcí lesa v krajině, účelně usměrnit jejich pohyb a vést je i k ochraně přírodního bohatství.

Projekt byl spolufinancován EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Stanoviště vzniklé v rámci projektu byly rozděleny do dvou základních okruhů. Turistický okruh „Poličsko“ spadá do katastrů obcí Borová, Pustá Rybná, Oldřich a Telecí. Zahrmuje 5 stanovišť s informačními tabulemi: č. 1. „Vítáme Vás v našich lesích“ nedaleko žel. přejezdu při silnici Borová – Hlinsko; č. 2. „Žižkov“ – věnované lesnímu hospodaření; č. 3. „Lesnický úsek Telecí“ – informace o pěstování melioračních dřevin doplňuje mapka původní dřevinné skladby porostů k roku 1804; č. 4. „Kudy teče Svatka“ – podává informace o řece a památkách v jejím okolí; č. 5. „Retenční nádrž Královce“ – podává informace o městských lesích a retenční vodní nádrži.

Rohozné blíže okruh „Svojanovsko“ přivádí návštěvníky do přírodního parku „Údolí Křetínky“. Také tento okruh zahrnuje 5 stanovišť: č. 6. „Introdukované dřeviny v lesním hospodářství“ je informační tabule k níž navádí směrovka v nejnižším místě silnice Rohozná – Radiměř, představitelem introdukovaných dřevin je mohutný exemplář douglasky tisolisté; č. 7. „Listnaté dřeviny v lesním ekosystému“ se nachází při cyklostezce z Rohozné do Svojanova a ukazuje poslední pozůstatky původního jedlobukového lesa; č. 8. „Městské lesy Polička a přírodní park Údolí Křetínky“ najdeme u Boží muky na hřebeni nad hradem Svojanovem s kouzelným rozhledem, kam vede tvarová odbočka zelené turistické značky. Poslední dvě stanoviště jsou o málo vzdálenější: č. 9. „Hospodaření v lesích zvláštního určení“ leží při turistické značce směřující k přírodní rezervaci Kaviny nedaleko Dolní Lhoty a informuje jak o této rezervaci, tak o nedaleké přírodní památce „V Jezdinách“; č. 10. „Hradisko Kněževes“ se věnuje nejen tomuto někdejšímu hrádku, ale poskytuje možnost pokračovat ke zříceninám hradů Louka, Auersperk, Pyšolec a Zubštejn.

Tak vypněte o víkendu televizní obrazovku či monitor počítače a navštivte lesy Záviše z Falkenštejna. Brány máte otevřené.

Ing. R. Krejčí

Pohled od Boží muky

Jediné zvíře, které očividně škodí svému životnímu prostředí, je člověk!